

HELSINGIN SEUDUN SUUNNAT

Ajankohtaistarkastus seudun kehitykseen 23.6.2016

Aluetalous

Tuotanto kasvussa erityisesti palvelualoilla

Asuntomarkkinat

Asunnonostoaikomukset hieman lisääntyneet

Hyvinvointi

Toimeentulotukea saavien määrän kasvu hidastui

Liikenne ja ympäristö

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyneet

Työmarkkinat

Työllisiä enemmän yksityisellä ja vähemmän julkisella sektorilla

Väestö

Muualta maasta Helsingin seudulle muuttaneita aiempaa enemmän

Valokiilassa

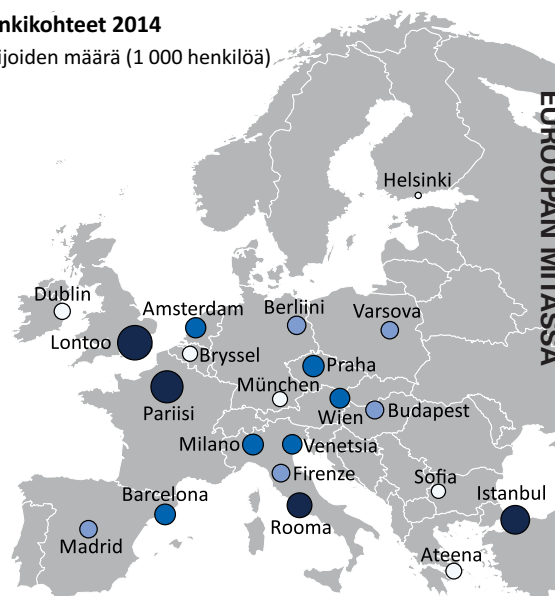
Jouni Nupponen

Työvoiman kysynnän näkymät Helsingin seudulla

Suosituimmat kaupunkikohteet 2014

Kansainvälisten matkailijoiden määrä (1 000 henkilöä)

- 929 - 3 999
- 4 000 - 4 999
- 5 000 - 7 999
- 8 000 - 17 384

Lähde: Tilastokeskus ja Euromonitor International, Top 100 city destinations ranking 2014

© EuroGeographics

Uusi indikaattori – Matkailijoiden yöpymiset

Indikaattori sisältää tietoa matkailijoiden yöpymisten ja saapuneiden matkailijoiden määrästä asuinmaan mukaan (kotimaa/ulkomaa). Alueina ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Uusimaa sekä koko maa.

Vuonna 2015 matkailijoiden yöpymisten määrä oli Helsingissä 3,5 miljoonaa ja Uudellamaalla 5,4 miljoonaa. Koko maan yöpymisistä Uudenmaan osuus on noin neljännes. Yöpymisten määrä on kasvanut selvästi 20 vuoden takaisesta. Ulkomailla asuvien yöpymisiä on lähes puolet kaikista pääkaupunkiseudun yöpymisistä, kun muualla maassa vastaava osuus on vain viidennes. Viime vuosina ulkomaisten matkailijoiden yleisimmät asuinmaat ovat olleet Venäjä, Ruotsi ja Saksa.

Saapuneiden kansainvälisten matkailijoiden määrällä mitattuna Euroopan suosituin kaupunkikohde vuonna 2014 oli Lontoo reilu 17 miljoonalla matkailijalla. Seuraavaksi vierailluimmat kaupungit olivat Pariisi, Istanbul ja Rooma. Kahdenkymmenen suosituimman kohteen joukossa oli peräti neljä italialaiskaupunkia. Pohjoismaisia kaupunkeja listalle ei yltänyt lainkaan. Vertailuvuonna 2014 Helsinkiin saapui vuonna 929 000 kansainvälistä matkailijaa, mutta viime vuonna määrä nousi jo 971 000 henkilöön.

Maailmanlaajuisesti selvästi suosituin kaupunkikohde oli Hong Kong ja kahdestakymmenestä vierailluimmasta kaupungista suurin osa sijaitsi Aasiassa. Tiedot ovat markkinointitutkimusyritys Euromonitor Internationalin vuotuisesta vertailusta.

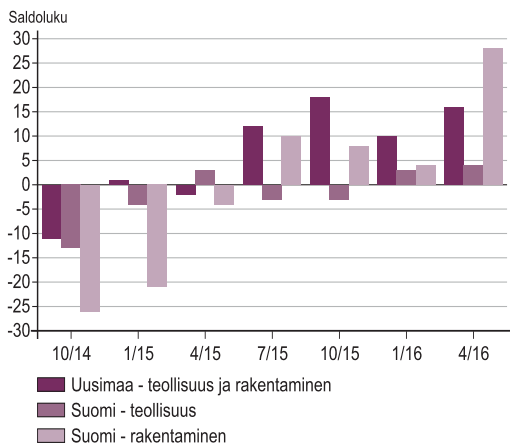
Kokonaistuotannon ennaakoiva kuvaaja

Muutos (%) edellisestä vuodesta

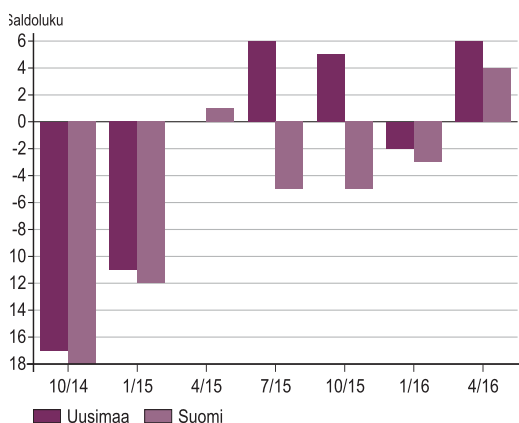
Lähde: Tilastokeskus ja Kaupunkitutkimus TA Oy

Teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Palveluyritysten suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Aluetalous

Tuotanto kasvussa erityisesti palvelualoilla

Helsingin seudun tuotanto kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ennakkoarvion mukaan 1,3 prosenttia eli hieman enemmän kuin viime vuoden lopulla. Helsingin seudun tuotanto on kasvanut viimeiset puoli vuotta suunnilleen samaa tahtia kuin koko maassa. Helsingin seudun toimialoista kehitys oli vahvaa erityisesti palvelualoilla: liiketoiminta kasvoi liike-elämän palveluissa, rahoituksessa, majoitus- ja ravitsemisalalla sekä kotitalouden palveluissa. Myös rakentamisen kasvu jatkui. Vielä vuotta aikaisemmin nopeasti kasvaneen informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon nousu on kuitenkin pysähtynyt ja kaupan sekä teollisuuden kehitys jatkui heikkona.

Suhdanneodotukset hieman vahvistuneet

EK:n huhtikuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat hieman vahvistuneet, vaikka kokonaisuutena ne ovatkin varovaiset. Teollisuus ja palvelualat ennustavat vain vaimeaa elpymistä. Sen sijaan rakentamisessa odotukset ovat paremmat. Tämänhetkinen suhdannetilanne on teollisuudessa ja palveluissa heikko, mutta rakentamisessa se on keskimääräinen.

Kansainväliset suhdanneindikaattorit ovat kohtalaisen vahvoja: USA:n kasvu on kohtalaista ja myös Euroopassa talouden hidas vauhti on vähitellen kohenemassa. EU-maissa sekä yritysten että kuluttajien odotukset ovat kohtalaisen hyvällä tasolla, vaikka aivan viime kuukausina suhdanneindikaattorit ovatkin hieman painuneet. Suhdanteita kuvataan kuitenkin selvästi vahvemmiksi kuin Suomessa.

Teollisuus ja rakentaminen

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät kirkastuivat alkuvuoden aikana ja niitä kuvaava saldoluku sai huhtikuussa arvon +16 (tammikuussa +10). Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannekuva on koko maan keskiarvoa valoisampi. Tuotantomäärät säilyivät lähes ennallaan vuoden alkukuukausina. Tuotannon ennakoidaan lisääntyvän jonkin verran kevään ja alkukesän aikana. Tilauskirjat ovat jonkin verran normaalia ohuempia ja tuotantokapasiteetti oli huhtikuussa kokonaan käytössä 61 prosentilla alasta. Valmiiden tuotteiden varastot ovat vähän tavanomaista pienemmät. Riittämätön kysyntä oli huhtikuussa yleisin tuotantokapeikko. Kannattavuus oli aavistuksen vuoden takaista parempi. Henkilökunnan määrä pysyi vuoden alussa ennallaan. Lähi-kuukausina työvoimaa palkataan kausivaihtelun vuoksi hieman lisää.

Koko maassa teollisuusyrityksillä suhdanteet ovat parantuneet vähän alkuvuonna ja ne kohenevat hyvin loivasti seuraavan puolen vuoden aikana. Näkymät tulevaisuuteen ovat varovaiset. Suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuussa +4 (tammikuussa +3). Teollisuusyritysten tuotannon määrä pysyi alkuvuonna lähes ennallaan. Huhti-kesäkuulle ennustetaan vain loivaa kasvua ja myös kolmannen neljänneksen kasvuvauhti jäisi hitaaksi. Tilausten määrä on kasvanut hieman, mutta tilauskannan taso on selvästi keskimääräistä matalampi. Lähikuukausille odotetaan vähäistä kasvua tilauksiin. Teollisuusyritysten henkilöstön määrä laski edelleen hieman tammi-maaliskuussa ja sen arvioidaan laskevan hieman lähikuukausina.

Koko maassa rakennusyritysten suhdanneodotukset ovat melko valoisat ja tilanne paranee seuraavan puolen vuoden aikana. Suhdanneodotusten saldoluku oli huhtikuussa +28 (tammikuussa +4). Tilauskannan kuvataan vahvistuneen vähän, mutta olevan hieman normaalia matalampi. Tuotannon kasvu nopeutuisi jonkin verran toisella neljänneksellä ja jatkuisi melko ripeänä myös loppukesällä ja alkusyksyllä. Kannattavuus on pysynyt varsin vakaana. Myös henkilöstömäärä kasvoi vähän ja sen arvioidaan kasvavan aavistuksen. Kapasiteetti on aiempaa paremmin käytössä, mutta heikko kysyntä on edelleen yleisin tuotannon kasvun este.

Palvelut

Uudenmaan palveluyritysten suhdannenäkymät kirkastuivat lievästi huhtikuussa, jolloin lähikuukausien suhdanneodotuksien saldoluku oli +6 (tammikuussa -2). Suhdannearviot ovat lähellä koko maan keskiarvoa. Myynti lisääntyi lievästi alkuvuonna. Henkilökunnan määrä säilyi likimain ennallaan, mutta työvoimaa palkattaneen lievästi lisää lähitulevaisuudessa. Tuotantokustannukset kohosivat alkuvuonna hieman, mutta myyntihintojen arvioitiin pysyneen likimain ennallaan. Heikko kysyntä on yleinen tuotantokapeikko, mutta myynnin suhteen on nousuodotuksia.

Koko maan palveluyritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät ovat hieman aiempaa paremmat, mutta edelleen varsin vaatimattomat. Myynnin arvioidaan kasvavan hitaasti, henkilöstö pysyisi ennallaan eikä kannattavuudessa tapahtuisi muutoksia. Suhdannenäkymien saldoluku nousi huhtikuussa +4 pisteeseen (tammikuussa -3). Loppukesälle ja alkusyksylle on sen sijaan odotuksia hieman nopeammasta myynnin kasvusta.

Kuluttajat edelleen luottavaisia

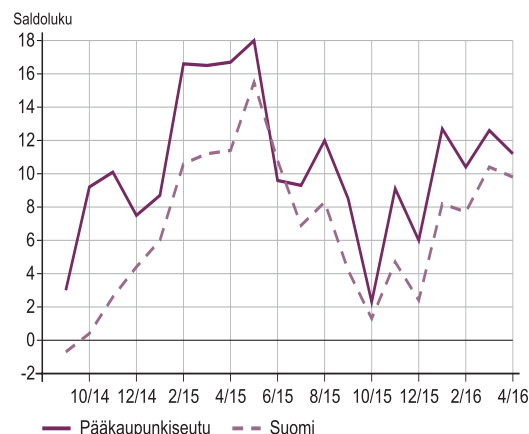
Alkuvuodesta kuluttajien luottavaisuus talouden myönteiseen kehitykseen oli melko vahvaa. Myös vuosi sitten keväällä kuluttajat olivat erittäin luottavaisia tulevan talouskehityksen suhteen, mutta loppuvuodesta odotukset vaihtuivat päinvastaisiksi. Huhtikuussa odotuksia kuvaava saldoluku oli pääkaupunkiseudulla 11,2 ja koko maassa 9,8. Pääkaupunkiseudulla saldoluvut ovat olleet samalla tasolla tammikuusta lähtien.

Pääkaupunkiseudun kuluttajien odotukset maan talouden kehityksestä säilyivät vuodenvaihteen jälkeen melko valoisina. Sitä kuvaava työttömyys- ja yleisen maan taloustilanteen kokoava makroindikaattori sai pääkaupunkiseudulla arvon -16,9 huhtikuussa. Edelliseen kuukauteen verrattuna etenkin työttömyystilanteen odotukset olivat synkentyneet. Kuluttajien näkemykset oman talouden ja säästämismahdollisuuksien kehityksestä kokoava mikroindikaattori sai huhtikuussa arvon 31. Arvo oli suunnilleen samalla tasolla kuin koko alkuvuoden aikana.

Työllisyystilanteen oletetaan säilyvän heikkona

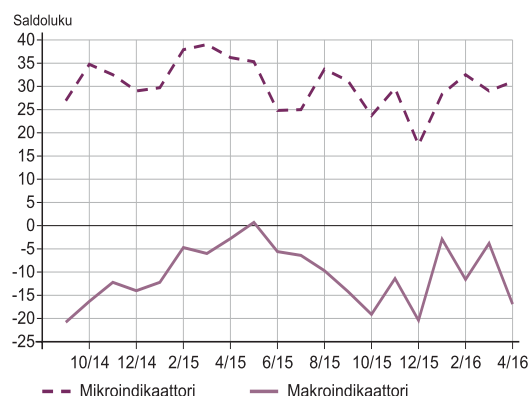
Jo vuodesta 2011 lähtien Tilastokeskuksen kuluttajabarometriin vastanneista kuluttajista suurin osa olettaa työttömiä olevan vuoden kuluttua tiedusteluajankohtaa enemmän. Viime vuoden aikana odotukset olivat synkimmillään vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta muuttuivat vuoden vaihteessa myönteisimmiksi. Pääkaupunkiseudulla 13 prosenttia tiedusteluun vastanneista oletti työttömiä olevan vähemmän vuoden kuluttua. Sama näkemys oli koko maassa 19 prosentilla kuluttajista. Oletuksia kuvaava saldoluku oli pääkaupunkiseudulla -19,3 ja koko maassa -15,4.

Kuluttajien luottamusindikaattori

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

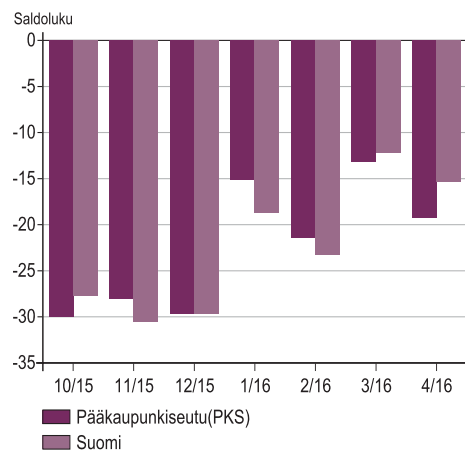
Kuluttajien luottamusindikaattori pääkaupunkiseudulla

Mikroindikaattori: Oma talous ja säästämismahdollisuudet
Makroindikaattori: Suomen talous ja työttömyyden kehitys

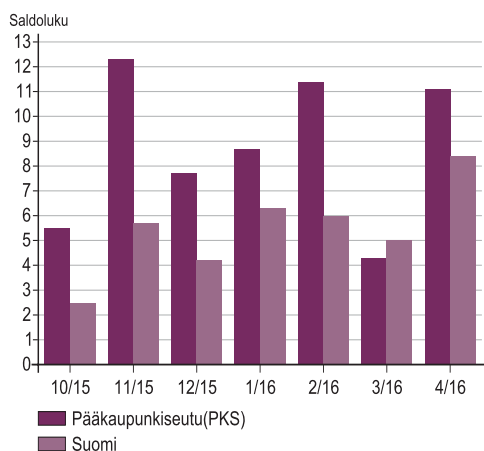
Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kotitalouksien ennuste työttömyystilanteen kehityksestä seuraavien 12 kk:n aikana

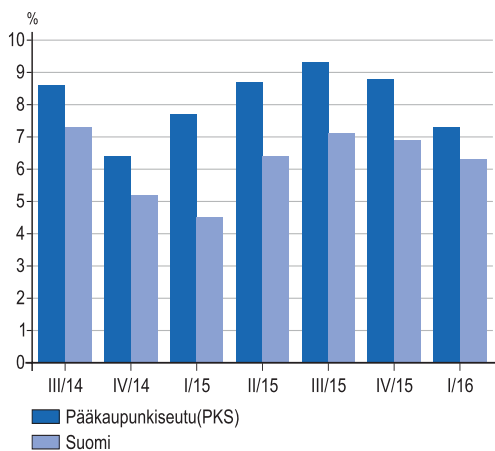
Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Kotitalouksien ennuste oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk:n aikana

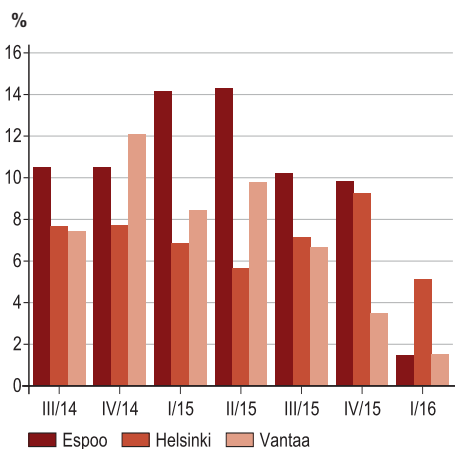
Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Omistusasunnon ostoaikomukset

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajabarometri

Toimeentulotukea saaneet henkilöt Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupungit

Oman taloustilanteen uskotaan säilyvän ennallaan

Vielä viime vuoden alkupuoliskolla kuluttajat olivat pääkaupunkiseudulla hyvinkin luottavaisia oman taloustilanteensa myönteiseen kehitykseen. Vuosi sitten sitä kuvaava saldoluku oli jopa lähes 20 pääkaupunkiseudulla ja koko maassa noin 10. Alkukesästä lähtien näkemykset kuitenkin muuttivatkin synkemmiksi. Yleisesti ottaen kuluttajien näkemykset oman taloustilanteen kehityksestä ovat pääkaupunkiseudulla olleet huomattavasti myönteisemmät kuin koko maassa ajankohdasta riippumatta.

Tämän vuoden keväällä odotukset ovat vaihdelleet kuukausittain. Huhtikuussa ne olivat jälleen edelliskuukautta myönteisemmät. Pääkaupunkiseudulla omaa taloustilannetta vuoden kuluttua kuvaava saldoluku oli 11,1 pääkaupunkiseudulla ja 8,4 koko maassa. Suurin osa kuluttajista olettaa taloustilanteensa säilyvän ennallaan. Pääkaupunkiseudulla joka kolmas ja koko maassa joka neljäs kuluttaja olettaa sen olevan vuoden kuluttua parempi kuin tiedusteluajankohtana.

Asunto- ja toimitilamarkkinat

Asunnonostoaikomukset hieman lisääntyneet

Kuluttajat piristyivät hieman asuntojen ostoaikomuksissaan sekä pääkaupunkiseudulla että koko maassa aallonpohjan ja vuoden 2011 jälkeisen laskusuuntauksen jälkeen. Pääkaupunkiseudulla seitsemän kuluttajaa sadasta ilmoitti asunnon ostoaikomuksistaan seuraavan 12 kuukauden aikana Tilastokeskuksen kuluttajabarometrin helmikuun tiedustelussa. Kolme sadasta ostaisi asunnon varmasti ja neljä sadasta mahdollisesti. Koko maassa varmat ostoaikomukset oli kolmella kuluttajalla sadasta ja neljä kuluttajaa sadasta ostaisi mahdollisesti asunnon. Kahden edellisvuoden helmikuussa osuudet olivat olleet pääkaupunkiseudulla hieman korkeammat. Huhtikuussa joka kymmenennellä pääkaupunkiseudun kuluttajalla oli asunnonostoaikkeitä ja neljä sadasta ostaisi asunnon varmasti.

Hyvinvointi

Toimeentulotukea saavien määrän kasvu hidastui

Toimeentulotukea sai vuoden tammi-maaliskuussa Helsingissä keskimäärin 43 700, Espoossa 11 500 ja Vantaalla 12 800 henkilöä kuukaudessa. Helsingissä tuensaajien määrä kasvoi edellisvuodesta 5 prosenttia, mutta Espoossa ja Vantaalla ainoastaan 1,5 prosenttia. Kasvuprosentti oli kaikissa kunnissa alhaisin pitkään aikaan.

Toimeentulotuen saajien määrä sisältää Helsingissä myös valtion maksa-
maa vastaanottorahaa saavia turvapaikanhakijoita, mikä osaltaan selittää määrän kasvua. Vastaanottorahaa tai täydentävää vastaanottorahaa sai tammi-maaliskuussa keskimäärin 1 700 henkilöä kuukaudessa, mikä oli reilu 900 henkilöä edellisvuotta enemmän. Ilman heitä toimeentulotukea saavien määrä kasvoi edellisvuodesta vain reilu 3 prosenttia. Vaikka vastaanottorahan saajia oli lähes kaksinkertaisesti vuoden takaiseen verrattuna, väheni heidän määränsä kuitenkin selvästi viime vuoden lopusta.

Asumistukea saavien määrä kasvaa edelleen nopeasti

Yleistä asumistukea saavia ruokakuntia oli Helsingin seudulla maaliskuun lopussa reilu 77 100. Tukea sai lähes 14 000 ruokakuntaa eli 22 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Määrä kasvoi suhteellisesti yhtä paljon pääkaupunkiseudulla ja KUUMA-kunnissa. Helsingissä tukea saavia ruokakuntia oli 41 500, Espoossa 12 100, Vantaalla 12 700 ja KUUMA-kunnissa 10 700.

Asumistukea saavien määrän kasvuvauhti kiihtyi huomattavasti vuonna 2015 ja kasvu jatkuu edelleen nopeana. Vuoden takaiseen verrattuna erityisesti työssä olevien asumistukea saavien ruokakuntien määrä on lisääntynyt. Yleisen suhdannetilanteen lisäksi määrän voimakasta kasvua selittänevät vuonna 2015 voimaan tulleet muutokset yleisessä asumistuessa, kuten uusi ansiotulovähennys.

Varkausrikoksia tavallista vähemmän

Ennakkotietojen mukaan Helsingin seudulla tuli poliisin tietoon tammi-maaliskuussa reilu 10 200 varkausrikosta, mikä oli lähes 9 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajanjaksoa vähemmän. Rikosten määrä oli alhaisin koko vuonna 2009 alkaneen tilastointijakson aikana. Rikokset vähenivät selvästi lukuun ottamatta Vantaata, jossa kasvua oli pari prosenttia.

Varkausrikoksia tehdään selvästi seudun muita kuntia enemmän Helsingissä, jossa poliisin tietoon tuli vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 6 130 rikosta. Espoossa rikoksia oli 1 110, Vantaalla 1 580 ja KUUMA-kunnissa 1 400. Myös koko maassa poliisin tietoon tuli tavanomaista vähemmän varkausrikoksia, yhteensä noin 25 500.

Vuositasolla varkausrikosten määrä on muutaman viime vuoden aikana säilynyt suhteellisen vakaana. Rikosten määrässä on suurta kausivaihtelua ja niitä tehdään eniten kesäisin.

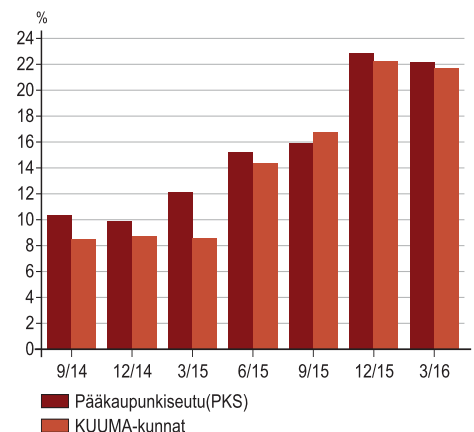
Liikenne ja ympäristö

Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyneet

Matkailijoiden yöpymisiä oli Uudellamaalla tammi-maaliskuussa ennakkotietojen mukaan yhteensä 1 095 000, joista 44 prosenttia oli ulkomailla asuvien matkailijoiden. Yöpymisiä oli 5 prosenttia vuotta aiempaa enemmän: Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät kymmenyksellä mutta kotimaisten matkailijoiden yöpymisten määrä säilyi edellisvuoden tasolla. Saapuneiden matkailijoiden määrä kasvoi jonkin verran yöpymisten määrää vähemmän ja heitä oli yhteensä 697 000.

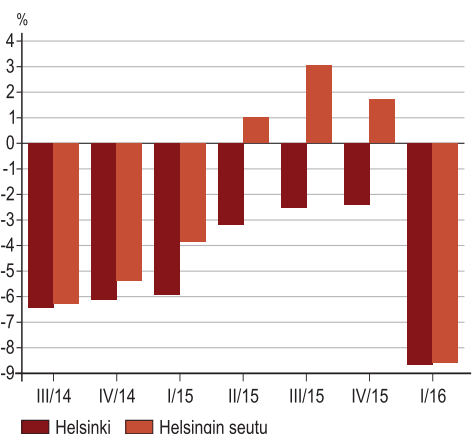
Uudellamaalla yöpymiset keskittyvät Helsinkiin, jossa niitä kirjattiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 702 000. Vantaalla määrä oli 214 000 ja Espoossa 73 000. Edellisvuoteen verrattuna Helsingissä ja erityisesti Vantaalla yöpymiset lisääntyivät mutta Espoossa vähenivät. Helsingissä yöpymisistä noin puolet ja muualla pääkaupunkiseudulla noin kolmannes oli ulkomaisten matkailijoiden. Koko maassa yöpymisten määrä kasvoi 3 prosenttia reiluun 4,4 miljoonaan.

Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat Muutos (%) edellisestä vuodesta

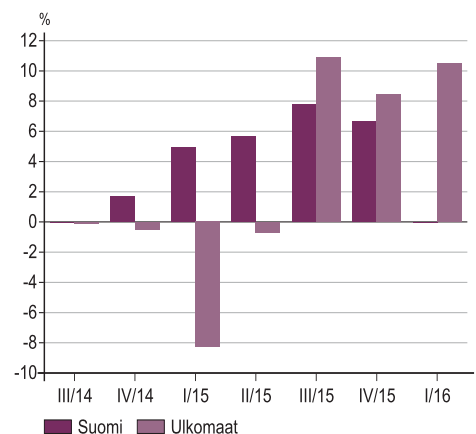
Lähde: Kansaneläkelaitos

Varkausrikokset Muutos (%) edellisestä vuodesta

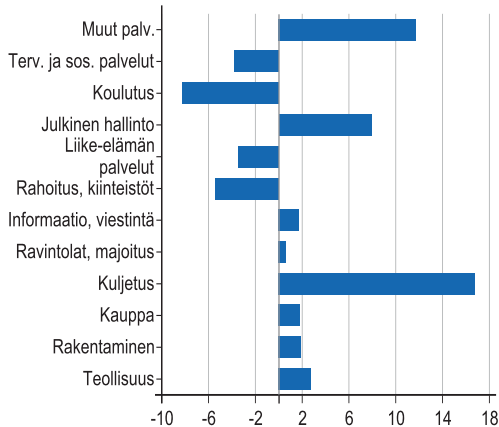
Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto

Matkailijoiden yöpymiset asuinmaan mukaan Uudellamaalla Muutos (%) edellisestä vuodesta

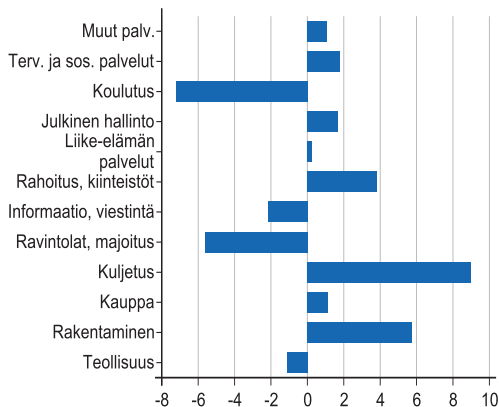
Lähde: Tilastokeskus, majoitustilasto

**Työllinen työvoima päätoimialoittain
Helsingin seudulla, I/2016**
Muutos (%) edellisestä vuodesta

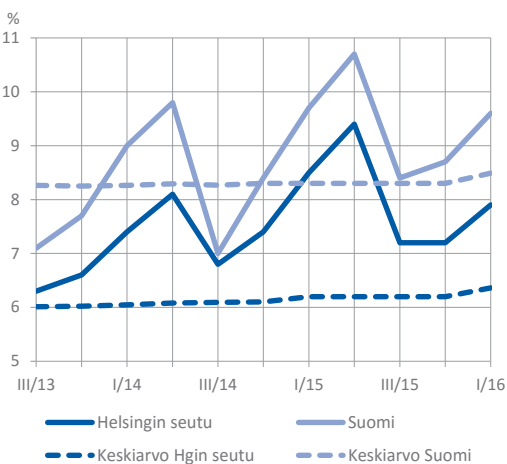
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

**Työllinen työvoima päätoimialoittain
Suomessa, I/2016**
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

**Työttömyysaste (%) ja sen keskiarvo (I/2000–
I/2016) Helsingin seudulla ja koko maassa**

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työmarkkinat

Työllisiä enemmän yksityisellä ja vähemmän julkisella sektorilla

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Helsingin seudulla oli tammi–maaliskuussa noin 711 800 työllistä, mikä oli vajaan prosentin edellisvuotta enemmän. Yksityisellä sektorilla työskenteli noin 537 100, valtiolla 49 100 ja kunnalla tai kuntayhtymällä 122 700 henkilöä.

Yksityisellä sektorilla työskentelevien määrä nousi Helsingin seudulla lähes 4 prosenttia edellisvuodesta. Sen sijaan julkisella sektorilla työskentelevien määrä väheni. Valtiolla työskenteleviä oli peräti kymmenyksen vuotta aiempaa vähemmän. Kunnan työntekijöiden määrä on viime vuosina pääosin kasvanut, mutta nyt laskua oli lähes 5 prosenttia. Koko maassa työllisten määrä nousi vajaa 2 prosenttia yksityisellä ja väheni 3 prosenttia julkisella sektorilla.

Kuljetus- ja varastointialan työntekijämäärä kasvussa

Päätoimialoittain työntekijämäärä lisääntyi Helsingin seudulla vuoden ensimmäisellä neljänneksellä eniten, jopa lähes 17 prosenttia, kuljetus- ja varastointialalla. Alan työntekijämäärä vuotta aiemmin oli ollut poikkeuksellisen alhainen. Muissa palveluissa kasvua oli 12 prosenttia ja julkisessa hallinnossa 8 prosenttia.

Työllisten määrä väheni edellisvuodesta eniten, 8 prosenttia, koulutuksessa. Rahoitus- ja vakuutusala laskua oli reilu 5 prosenttia. Koko maassa työntekijöiden määrä lisääntyi 9 prosenttia kuljetus- ja varastointialalla ja väheni 7 prosenttia koulutuksessa.

Helsingin seudulla työntekijämäärältään suurimmat toimialat olivat tammi–maaliskuussa liike-elämän palvelut (107 300 työntekijää), kaupan ala (95 200) sekä terveys- ja sosiaalipalvelut (95 200). Koko maassa eniten työntekijöitä oli terveys- ja sosiaalipalveluissa (405 200 työntekijää), teollisuudessa (340 300) sekä kaupan alalla (279 200).

Työttömyysaste edelleen korkea

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan työttömien osuus työvoimasta oli Helsingin seudulla 7,9 prosenttia tammi–maaliskuussa. Vuotta aiemmin työttömyysaste oli ollut 0,6 prosenttiyksikköä korkeampi. Koko maassa se oli kuluvaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 9,6 prosenttia eli 0,1 prosenttiyksikköä edellisvuoden tilannetta alhaisempi.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoon perustuvien tietojen mukaan työttömyysaste oli maaliskuussa Helsingin seudulla 11,4 prosenttia ja koko maassa 13,3 prosenttia. Vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna Helsingin seudulla lisäystä oli 0,6 prosenttiyksikköä ja koko maassa 0,1 prosenttiyksikköä. Helsingissä oli Helsingin seudun korkein työttömyysaste: 12,4 prosenttia. Vantaalla työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 prosenttia, Espoossa 10,4 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 9,7 prosenttia.

Työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan työttömyysaste nousi Helsingin seudulla yli kymmeneen prosenttiin vuoden 2014 kesällä ja on sen jälkeen ollut 11–12 prosenttia. Koko maan työttömyysaste ylitti 12 prosentin rajan jo vuoden 2013 lopussa ja on sen jälkeen vaihdellut vuosineljänneksittäin 12–14 prosentin välillä.

Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu hidastui hieman

Helsingin seudulla oli maaliskuun lopussa 34 900 yli vuoden työttömänä ollutta henkilöä. Vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna heitä oli 28 prosenttia enemmän ja kasvuvauhti laantui jonkin verran edellisiin neljänneksiin verrattuna. Pääkaupunkiseudulla eniten pitkäaikaistyöttömiä oli Helsingissä, jossa heitä oli 17 400. Espoossa heitä oli 6 200, Vantaalla 5 300 ja KUUMA-kunnissa 5 800.

Vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi eniten Espoossa, jossa lisäystä oli kolmannes. Helsingissä kasvua oli 27 prosenttia ja Vantaalla sekä KUUMA-kunnissa kummassakin 22 prosenttia. Koko Suomessa pitkäaikaistyöttömiä oli maaliskuun lopussa 122 600, joka oli 19 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Sekä Helsingin seudulla että Helsingissä pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli maaliskuun lopussa lähellä samaa suuruusluokkaa kuin 1990-luvun alkuvuosina.

Nuorisotyöttömyyden kehityksessä alueellisia eroja

Helsingin seudulla oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan maaliskuun lopussa 8 600 alle 25-vuotiasta työtöntä. Seudun nuorisotyöttömistä asui Helsingissä 3 700, Espoossa 1 400, Vantaalla 1 300 ja KUUMA-kunnissa 2 100.

Helsingin seudulla nuorisotyöttömien määrän kova kasvuvauhti taittui viime vuoden lopussa ja maaliskuun lopussa heitä oli 3 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Helsingissä määrä kääntyi jopa lievään laskuun. Nuorisotyöttömien määrä kasvoi kuitenkin vielä selvästi Vantaalla (11 prosenttia) ja Espoossa (7 prosenttia). Koko Suomessa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 44 700 ja määrän kasvu lähes pysähtyi, sillä lisäystä edellisvuodesta oli alle 2 prosenttia.

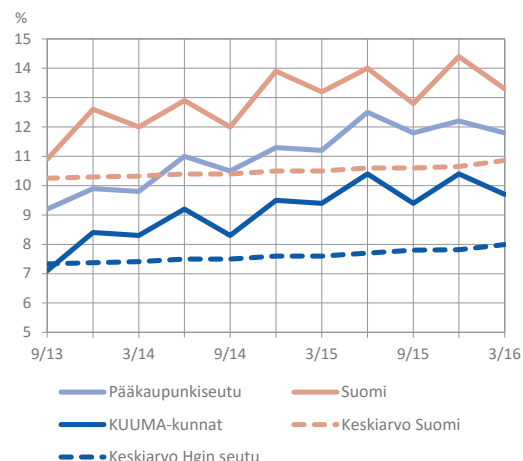
➔ Väestö

Tulomuutto lisäsi Helsingin seudun väestönkasvua

Helsingin seudulla asui ennakkotietojen mukaan maaliskuun lopussa noin 1 441 600 henkeä. Tammi–maaliskuun aikana seudun väkiluku kasvoi noin 3 700 hengellä, mikä oli reilu kymmenyksen vuoden takaista väestönkasvua enemmän. Väestönkasvua vauhditti tulomuuton lisääntyminen. Seudun muuttovoitto oli 2 500 henkeä ja luonnollinen väestönkasvu 1 200 henkeä.

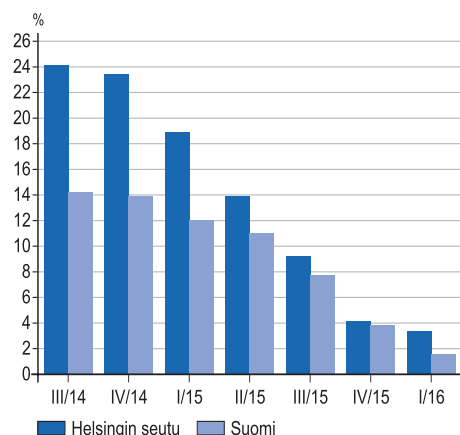
Helsingin väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1 300, Espoon 610, Vantaan 1 210 ja KUUMA-kuntien 680 henkeä. Väestönlisäys oli määrällisesti Vantaalla lähes yhtä suuri kuin Helsingissä, vaikka pääkaupungin väkiluku on lähes kolminkertainen. Kasvun

Työttömyysaste (%) ja sen keskiarvo (I/2000–IV/2016) KUUMA-kunnissa, Helsingin seudulla ja koko maassa

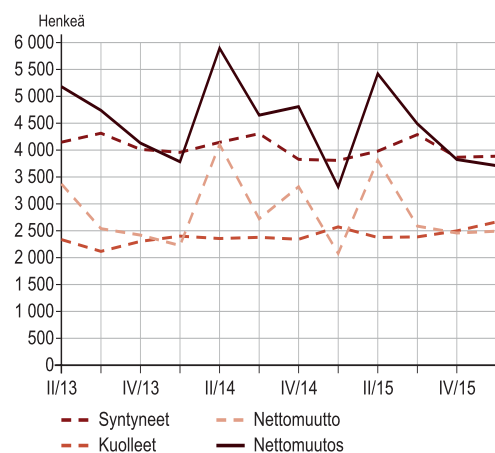
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM), työnvälitystilasto

Nuorisotyöttömien määrä Muutos (%) edellisestä vuodesta

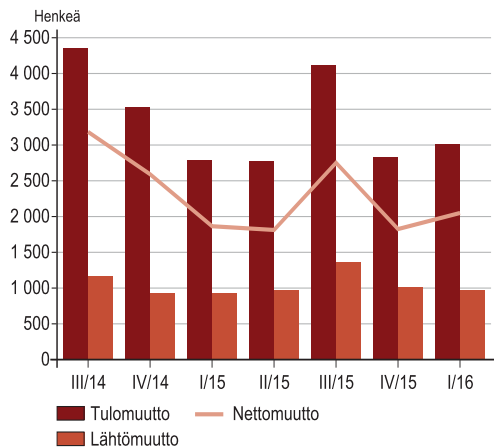
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM), työnvälitystilasto

Luonnollinen väestönkasvu ja nettomuutto Helsingin seudulla

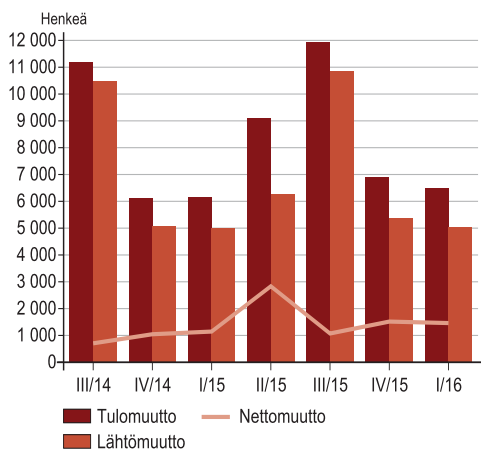
Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Ulkomaan kansalaisten nettomuutto Helsingin seudulla

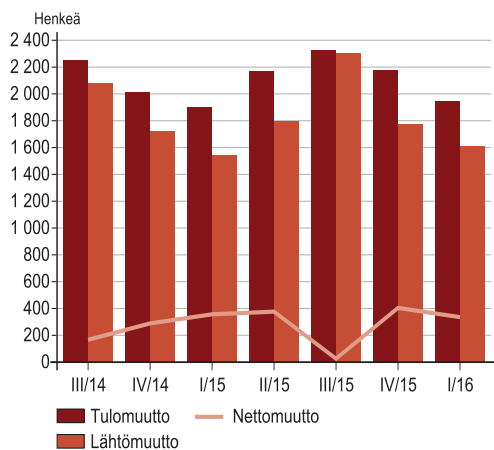
Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Muuttoliike muualta Suomesta Helsingin seudulle

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

Muuttoliike pääkaupunkiseudulta KUUMA-kuntiin

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastot

taustalla oli muuttovoiton yli kaksinkertaistuminen edellisvuodesta. Myös KUUMA-kunnissa nettomuutto ja väestönlisäys olivat vuoden takaista suurempia. Sen sijaan Helsingissä ja Espoossa väestökasvu hidastui.

Vuonna 2015 seudun väkiluku kasvoi 1,2 prosenttia, mikä vastaa viime vuosien yleistä tasoa. KUUMA-kunnissa väestönlisäys on pääkaupunkiseutua hitaampaa ja tällä hetkellä nopeimmin kasvaa Vantaan väestö.

Ulkomaan kansalaisista enemmän muuttovoittoa

Helsingin seutu sai ennakkotietojen mukaan tammi-maaliskuussa ulkomaan kansalaisista muuttovoittoa 2 050 henkeä, mikä oli jonkin verran edellisvuotta enemmän. Seudulle muutti vuoden ensimmäisellä neljänneksellä reilu 3 000 ja sieltä pois vajaa 1 000 ulkomaan kansalaista.

Muuttovoiton kasvu johtui tulomuuton lisääntymisestä. Tähän vaikuttanevat jossain määrin viime vuonna saapuneille turvapaikanhakijoille tämän vuoden puolella myönnetty oleskeluluvat. Turvapaikanhakijalle rekisteröidään kotikunta ainoastaan mahdollisen myönteisen oleskelulupapäätöksen jälkeen ja hänet tilastoidaan maahan muuttaneeksi vasta tuolloin.

Huippuvuoden 2013 jälkeen ulkomaan kansalaisten nettomuutto Helsingin seudulla on jonkin verran pienentynyt. Seutu saa selvästi enemmän muuttovoittoa ulkomaan kansalaisista kuin ulkomailta. Ulkomaan kansalaisten muuttoihin lasketaan myös muutot muualta Suomesta.

Muualta maasta Helsingin seudulle muuttaneita aiempaa enemmän

Ennakkotietojen mukaan Helsingin seutu sai tammi-maaliskuussa muuttovoittoa muualta Suomesta vajaa 1 500 henkeä, mikä oli selvästi edellisvuotta enemmän. Tulomuutto seudulle lisääntyi vuoden takaiseen verrattuna, mutta lähtömuuttajien määrä säilyi lähes ennallaan.

Helsinki sai muuttovoittoa seudun ulkopuolisesta Suomesta 1 010, Espoo 290 ja Vantaa 190 henkeä. Edellisvuoteen verrattuna nettomuutto kasvoi kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Sen sijaan KUUMA-kunnista seudun ulkopuolinen Suomi sai muuttovoittoa 10 henkeä, mikä oli kuitenkin selvästi edellisvuotta vähemmän.

KUUMA-kunnat ja Vantaa voittajia seudun sisäisessä muuttoliikkeessä

KUUMA-kuntien muuttovoitto pääkaupunkiseudulta tammi-maaliskuussa oli ennakkotietojen mukaan 340 henkeä eli hieman edellisvuotta vähemmän. Muuttoliike molempiin suuntiin vilkastui.

KUUMA-kunnat saivat muuttovoittoa kaikista pääkaupunkiseudun kunnista Kauniaista lukuun ottamatta. Vantaan nettomuutto nousi silti pääkaupunkiseudun sisäisen muuttoliikkeen ansiosta 460 henkeen. Erityisesti Helsingistä muutti poikkeuksellisen paljon ihmisiä Vantaalle. Pääkaupungin 490 hengen muuttotappio seudun sisäisessä muuttoliikkeessä oli viime vuosien yleistä tasoa suurempi. Espoo sai muuttovoittoa ainoastaan Kauniaisista ja sen muuttotappio oli 250 henkeä.

Työvoiman kysynnän näkymät Helsingin seudulla

Jouni Nupponen

Tutkija,

Uudenmaan ELY-keskus

Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2016 -katsaus on ELY-keskusten yhdessä keskeisten aluekehittäjien kanssa muodostama näkemys seutukuntien ja ELY-keskusalueiden nykytilasta ja lähiajan näkymistä. Tekstissä tarkastellaan alueita neljästä näkökulmasta: alueen vahvuudet ja tulevaisuuden haasteet, elinkeinoelämän tilanne ja näkymät, työvoiman kysynnän näkymät sekä työttömyyden määrä ja rakenne.

Tämän katsauksen arviot on tuotettu helmi–maaliskuun 2016 aikana. Julkaisun jälkeen Fujitsu sekä Microsoft ovat ilmoittaneet mittavista irtisanomisista, mikä vaikuttaa ohjelmistoalan lähitulevaisuuden näkymiin ja työttömyyteen pääkaupunkiseudulla. Tässä artikkelissa on lyhyesti käyty läpi työvoiman kysynnän näkymiä alueen keskeisten toimialojen osalta.

Kasvua matkailussa ja rakentamisessa

Helsingin seudun työttömyys on tällä hetkellä korkeampi kuin kertaakaan 2000–luvulla. Silti avoimien työpaikkojen määrä on ollut kasvussa jo pidemmän aikaa, ja nyt näyttää siltä, että avoimien paikkojen määrässä on ainakin toistaiseksi päästy jo vuoden 2008 yläpuolelle.

Yksi merkittävä kasvuala alueella lähitulevaisuudessa tulee olemaan majoitus- ja ravitsemistoiminta. Hotelleja on rakennettu pääkaupunkiseudulle muutaman viimeisen vuoden aikana enemmän kuin kertaakaan 2000–luvulla. Etenkin pääkaupunkiseudun kunnissa yöpymisten määrät olivat selvästi kasvussa jo viime vuonna ja kasvu näyttää jatkuvan myös kuluvan vuoden aikana. Eniten on alueella lisääntynyt aasialaisten, etenkin kiinalaisten, matkailijoiden määrä.

Mikäli transit-matkailijoiden potentiaali saadaan jatkossa yhä enemmän hyödynnettyä, aasialaisten matkailijoiden määrä tulee kasvamaan yhä suuremmassa määrin.

Matkailu- ja ravintolapalvelut ry arvioi, että vuoteen 2020 mennessä yksistään pääkaupunkiseudun hotelleihin syntyy 700–900 uutta työpaikkaa. Myös Ammattibarometrin arviot lähitulevaisuuden suhteen ovat valoisat muun muassa tarjoilijoiden ja kokkien osalta.

Rakennusalan liikevaihdosta pääkaupunkiseudun merkitys on jatkuvasti kasvussa, ja meneillään olevissa rakennushankkeissa Helsingin seudun osuus on arviolta 2/3. Käynnissä olevat miljardihankkeet (kuten Helsinki-Vantaan lentokentän laajennustyöt, Länsimetron jatke, Kalasataman Redi, Pasilan Tripla sekä etenkin Länsimetron varrella vilkas asuntorakentaminen) tuovat lisääntyvissä määrin työmahdollisuuksia ammattitaitoiselle työvoimalle usean vuoden ajan. Kirvesmiesten, talonrakentajien muurareiden ohella on pulaa suunnittelijoista ja työnjohtajista. Pääkaupunkiseudulla rakennusalan avoimien paikkojen määrät ovatkin kahden viimeisen vuoden aikana olleet huomattavassa kasvussa.

Myyjien paikkojen määrissä laskupainetta lähitulevaisuudessakin

Päätoimialoista kaupan alan tilanne on Helsingin seudulla kahtiajakoinen. Pääasiassa alueen suurten kaupakeskusten kävijämäärät ovat kasvussa, mutta vähittäiskaupan liikevaihto kokonaisuudessaan tulee laskemaan myös kuluvana vuonna. Erikoisliikkeet vanhoissa ostoskeskuksissa kärsivät asiakaskadosta muun muassa verkkokaupan kasvun vuoksi. Alueella onkin purettu monia vanhoja ostoskeskuksia viimeisten vuosien aikana ja useita on purku-uhan alla.

Työllisten määrä on kaupan alalla ollut laskussa, ja kaupan alan liikevaihdon odotetaan Helsingin seudulla myös kuluvana vuonna laskevan. Myyjien avoimien paikkojen määrä on Helsingin seudulla ollut jyrkässä laskussa jo lähes vuoden verran.

Hitsaajista pulaa – terveysteknologia voimakkaasti kasvava ala

Teollisuudessa on Ammattibarometrin tulosten perusteella useissa ammateissa ylitarjontaa, mutta hiljaisessa

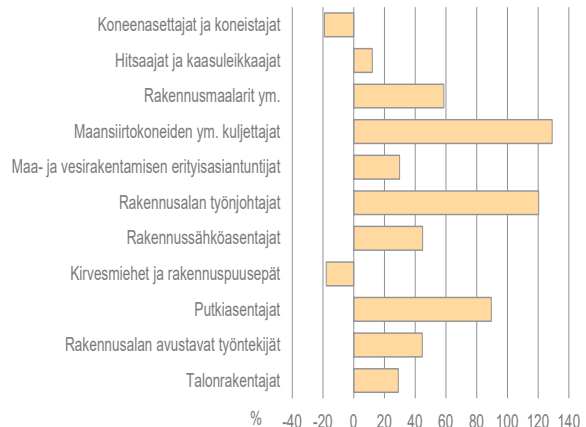
haussa näyttää esimerkiksi kone- ja metalliteollisuudessa olevan yllättävänkin paljon paikkoja etenkin hitaajille ja koneistajille. Oppilaitoksilla on muun muassa Keski-Uudellamaalla vaikeuksia täyttää aloituspaikkoja. Alalla ongelmana on lisäksi varsin korkea opintojen keskeyttämisprosentti. Usein alan opiskelijat jo työssäoppimisjakson aikana löytävät tulevan työpaikkansa.

Teollisuudessa voimakkaimmin kasvava ala on terveysteknologia, jossa pääkaupunkiseudun paino on ”Vallilan piilaakson” myötä varsin korkea. Alalle tyypillistä on, että yritysten omistuspohja on ulkomailla ja alalla työskentelevien koulutustaso on korkea. Jo vuoden 2015 lopulla terveysteknologian liiton kyselyssä 15 prosenttia vastanneista yrityksistä arvioi rekrytoivansa kuluvan vuoden aikana yli 10 henkilöä. Vastaavasti 52 prosenttia uskoi palkaavansa 1–2 ja 20 prosenttia 3–10 uutta työntekijää.

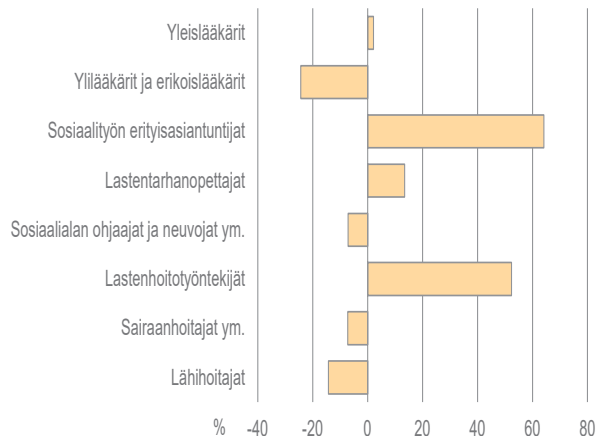
Yksityisen sektorin merkitys SOTE-alalla on kokonaisuudessa kasvu-uralla. Vaikka Helsingin seudulla avoimien paikkojen määrässä onkin ollut laskua, on avoimien paikkojen määrä suhteessa työttömiin työnhakijoihin toimialoista korkein. Ammattibarometrin arvioissa alalla on myös lähitulevaisuudessa pulaa esimerkiksi lääkäreistä, sairaanhoitajista ja lähihoitajista. Myös jatkossa työpaikat tulevat lisääntymään todennäköisesti etenkin yksityisellä sektorilla. Muun muassa yksityisten palvelutalojen rakentaminen on jo usean vuoden ajan lisääntynyt useissa kunnissa Helsingin seudulla.

Ohjelmistoalalla Helsingin seudulla syntyy jatkuvasti enemmän yrityksiä kuin niitä lopettaa. Yritykset rekrytoivat omia kanavia pitkin eivätkä avoimet työpaikat näy kuin osittain työ- ja elinkeinoministeriön tilastoissa. Vajaat puolet ohjelmistoalan yrityksistä toimii Helsingin seudulla. Alalla on ollut viiden viimeisen vuoden ajan enemmän irtisanomisia kuin millään muulla toimialalla, mutta näyttää siltä, että viimeisimpien irtisanomisten kohdalla työnsä menettäneet ovat nopeasti työllistyneet muihin yrityksiin tai vastaavasti ruvenneet yrittäjiksi. Startup-yritysten määrä on ohjelmistoalalla jo pitkään ollut kasvu-uralla ja riskirahoitus kohdentuu cleantechin ja terveysteknologian ohella tälle alalle selvästi eniten.

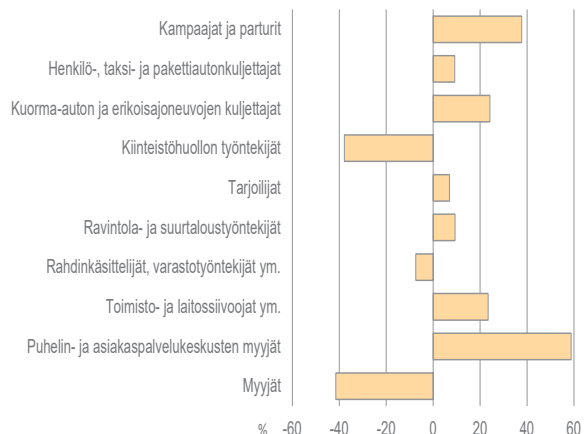
Avoimien paikkojen %-muutos teollisuudessa ja rakentamisessa Helsingin seudulla, neljännes I/2016 verrattuna vuotta aiempaan

Avoimien paikkojen %-muutos SOTE-alalla Helsingin seudulla, neljännes I/2016 verrattuna vuotta aiempaan

Avoimien paikkojen %-muutos palvelualoilla Helsingin seudulla, neljännes I/2016 verrattuna vuotta aiempaan

➔ Info

Helsingin seutu:

Pääkaupunkiseutu ja KUUMA-kunnat

Pääkaupunkiseutu:

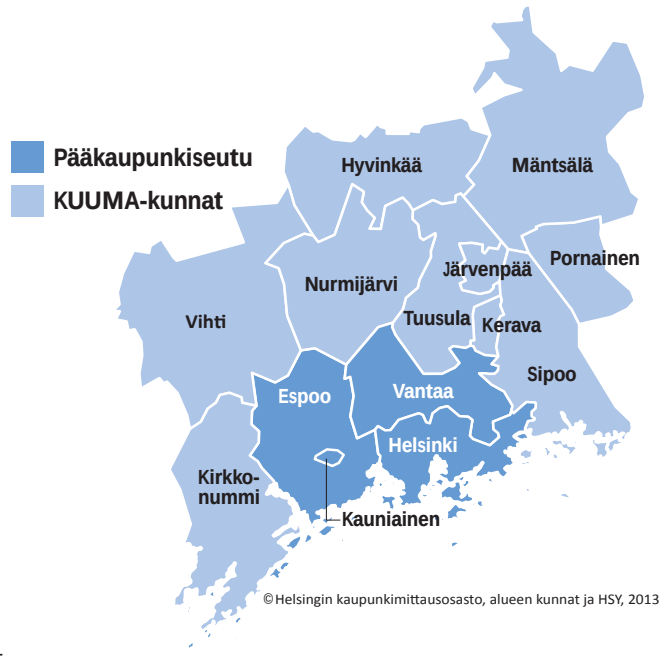
Helsinki, Espoo, Kauniainen
ja Vantaa

KUUMA-kunnat:

Hyvinkää, Järvenpää, Kerava,
Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi,
Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti

Uusimaa:

Uudenmaan maakunta

© Helsingin kaupunkimittausosasto, alueen kunnat ja HSY, 2013

Julkaisun tuotannon, asuntomarkkinoiden, rikollisuuden, matkailijoiden yöpymisten ja väestön luvut ovat ennakkotietoja, jotka tarkentuvat lopullisiin tilastoihin.

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset:

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatu:

Perustuu HSY:n kehittämään indeksiin, joka lasketaan tunneittain. Huomioon otetaan rikkidioksidin, typpi-dioksidin, hiilimonoksidin, otsonin, hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet, joille määritetään ali-indeksi. Näistä korkein määrittelee ilmanlaatuindeksin arvon mittausasemalla. Indeksien arvot on jaettu viiteen ilmanlaatulokkaan hyvästä erittäin huonoon.

Pitkäaikainen keskiarvo:

Summataan tietyn ajanjakson neljännesten arvot ja jaetaan luku neljännesten lukumäärällä.

Rikokset (poliisin tietoon tulleet):

Rikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Väkivaltarikollisuus sisältää henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä seksuaalirikokset. Omaisuusrikollisuus sisältää varkauudet, törkeät varkaudet ja näpistykset.

Saldoluku:

Saldoluvulla kuvataan odotuksia suhdanne- ja kuluttajabarometrissä. Luku saadaan, kun myönteisten vastausten prosenttiosuuksista vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuudet. Positiivinen luku kuvaa myönteisiä odotuksia.

Tuotanto:

Kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia.

1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.

2) Suomi: Tilastokeskuksen kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työväilytilasto:

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin.

Työttömyysaste:

Työttömien osuus työvoimasta. Tilastokeskuksen työttömyysaste perustuu työvoimatutkimukseen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysaste työväilytilastoon, minkä vuoksi ne poikkeavat jonkin verran toisistaan.

Työvoimatutkimus:

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

Väestö 31.3.2016*	Helsinki	Espoo	Vantaa	Helsingin seutu	Uusimaa	Suomi
Väkiluku	629 510	270 420	215 810	1 441 600	1 623 740	5 488 540
Väestönmuutos vuoden alusta	1 300	610	1 210	3 710	3 480	1 240
Väestönmuutos, %	0,2	0,2	0,6	0,3	0,2	0,0
Muuttovoitto	950	240	920	2 490	2 490	2 650
Työmarkkinat I/2016						
Työlliset (TK)	..	..	..	712 000	794 000	2 396 000
Muutos vuoden takaisesta, %	..	..	..	0,8	0,7	0,2
Työttömät (TEM, 3/16)	41 020	14 390	13 770	84 880	94 870	350 980
Työttömyysaste, % (TEM, 3/16)	12,4	10,4	12,2	11,4	11,4	13,3
Työllisyysaste, % (TK)	..	..	..	72,2	71,7	67,1
Hyvinvointi I/2016						
Yleisen asumistuen saajat (3/16)	41 490	12 130	12 670	77 140	83 230	256 740
Muutos vuoden takaisesta, %	21,2	24,6	22,8	22,1	21,9	17,8
Kotihoidontuen saajat	8 640	4 420	3 410	20 870	22 900	67 490
Muutos vuoden takaisesta, %	0,6	-3,5	-0,8	-1,3	-1,4	-3,3
Toimeentulotuen saajat	43 750	11 500	12 800	..	..	..
Muutos vuoden takaisesta, %	5,1	1,5	1,5	..	..	..

*Ennakotieto

Helsingin seudun suunnat

Muutostietoja neljännesvuosittain

Jatkuvasti päivittyvä verkkosivusto:

www.helsinginseudunsuunnat.fi

Ilmestyy vuonna 2016

sähköisenä viikolla 11, 23, 36, 49

ja painettuna viikolla 13, 26, 39, 51

Toimitus ja julkaisija:

Helsingin kaupungin tietokeskus

PL 5500

00099 Helsingin kaupunki

Lisätietoja:

Aino Hiekkavuo ja Leena Hietaniemi

p. 09 310 1612

seudunsuunnat@hel.fi

ISSN 1455-819X (painettu)

ISSN 1796-7287 (verkossa)

Kustantajat

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut
-kuntayhtymä HSY

Helsingin kaupungin
tietokeskus

Espoon kaupunki,
strategia ja kehittäminen

Vantaan tieto-
palveluyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus (ELY)

Helsingin seudun
kauppakamari